

Modul 2

Tema 2.3. Acte permissive și Controlul organelor competente.

- Reglementare activitate economică cu impact asupra mediului. Lista actelor permissive și procedura de dobândire;
- Definirea noțiunilor specifice controlului de stat cu privire la respectarea legislației în domeniul mediului (competențele, procedurile, etc.);
- Identificarea legislației în domeniul mediului pentru nerespectarea căreia survine răspunderea juridică;
- Cunoașterea formelor de răspundere juridică pentru încălcarea legislației în domeniul mediului.

Mecanismul de dobândire de la organele competente a actelor permissive de mediu: autorizații, acorduri sau avize de mediu.

Reglementare activitate economică cu impact asupra mediului

În Republica Moldova, activitățile economice, inclusiv cele cu impact asupra mediului, sunt **reglementate prin autorizare** - *procedură ce presupune emiterea de acte permissive care investesc solicitantul cu o serie de drepturi și obligații. Caracteristicile actelor permissive sunt menționate și detaliate în diferite legi speciale, în funcție de componenta de mediu la care se referă.*

Totodată, majoritatea din ele cad sub incidența prevederilor **Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.**

Astfel, Nomenclatorul anexat legii date menționează lista actelor permissive, modul de eliberare/reperfectare/suspendare și retragere a actului permisiv, taxele aferente precum și principii ale controlului de stat necesar pentru emiterea actului permisiv.

Competența instituțională

Conform art.24 alin.(1) din Legea 209/2016 privind deșeurile: **Competența eliberării autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor revine:**

- a) *la nivel național, pentru obiectivele de însemnătate regională sau republicană – Agenției de Mediu;*
- b) *la nivel local – subdiviziunilor teritoriale ale Agenției de Mediu.*

Agenția de Mediu, în conformitate cu prevederile Nomenclatorului actelor permissive, anexa nr. 1 a [Legii nr. 160 din 22.07.2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, emite în total **15 acte permissive din categoria autorizațiilor** din care **4** sunt direct atribuite activității de gestionare a deșeurilor:

Lista actelor permissive

1. Acord pentru exportul de animale sălbatice;
2. Acord pentru exportul de plante;
3. Acord pentru importul de animale sălbatice și/sau de plante;
4. Autorizație pentru colectarea obiectelor regnului vegetal (plantelor spontane, inclusiv medicinale naturale);
5. Autorizație pentru dobândirea animalelor care nu constituie obiecte ale vînatului și pescuitului (melci, broaște, șopîrle, șerpi);
6. Permis/certificat CITES;
7. Autorizație de mediu privind gestionarea deșeurilor;
8. Autorizație pentru exportul/ tranzitul deșeurilor;
9. Autorizație pentru importul, exportul sau reexportul substanțelor care distrug stratul de ozon, al produselor și al echipamentului care conțin asemenea substanțe;
10. Acord de mediu;
11. Autorizație de emisie a poluanților în atmosferă de la surse fixe;
12. Autorizație de mediu pentru folosința specială a apei;
13. Autorizație pentru tăieri în fondul forestier și în vegetația forestieră din afara fondului forestier;
14. Aviz al expertizei ecologice de stat;
15. Certificat de atribuire a cotei de pescuit comercial.

Baza legală pentru Autorizația de mediu privind gestionarea deșeurilor

[Legea Nr.209 din 29.07.2016](#) privind deșeurile (Art.25)

[Legea Nr. 160 din 22.07.2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător

[Hotărîrea Guvernului nr. 682 din 11.07.2018](#) cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Managementul deșeurilor”

[Hotărîrea Guvernului nr. 212 din 07.03.2018](#) pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice

[Hotărîrea Guvernului nr. 561 din 31.07.2020](#) pentru aprobarea Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje

[Hotărîrea Guvernului nr. 586 din 31.07.2020](#) pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor și deșeurilor de baterii și acumulatori

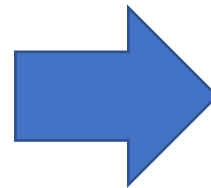
Durata de valabilitate a autorizației: 5 ani

Cost autorizație: Gratuit

IMPORTANT!

Potrivit art.20 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile, *Generarea, colectarea, transportarea, stocarea și tratarea deșeurilor periculoase se realizează în baza autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor, cu respectarea condițiilor stabilite în autorizație și asigurarea evidenței și controlului deșeurilor periculoase, asigurând trasabilitatea, începând cu producerea acestora și pînă la destinația finală.*

Vezi [PAȘAPORTUL E-PERMIS](#)

Autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor

În sensul art.25 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile, Autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor **se obține pentru următoarele activități:**

- *Colectare deșeurilor;*
- *Transport deșeurilor;*
- *Tratare a deșeurilor;*
- *Eliminare a deșeurilor prin depozitare;*
- *Responsabilitatea extinsă a producătorului prin sisteme colective pentru produsele menționate la art. 12 alin. (14) din Legea nr.209/2016 privind deșeurile;*
- *Incinerare și coincinerare a deșeurilor, conform prevederilor art.25*

Autorizația pentru exportul/tranzitul deșeurilor

Act permisiv eliberat de Agenția de Mediu, care oferă posibilitatea transportării deșeurilor în afară sau prin tranzit a teritoriului Republicii Moldova.

Baza legală:

[Legea nr. 209 din 29 iulie 2016 privind deșeurile](#)

[Legea nr. 160 din 22.07.2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător

H.G. nr.411/2022, Regulament privind transferul deșeurilor deșeurilor

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=133366&lang=ro

Durata de valabilitate a autorizației: Pînă la efectuarea exportului

Cost autorizație: Gratuit

Autorizația pentru exportul/tranzitul deșeurilor

Conform [Regulamentul privind transferul deșeurilor](#):

15. Notificatorul care intenționează să transfere deșeuri, în conformitate cu pct. 9, prezintă autorității competente naționale notificarea prealabilă scrisă (în continuare – *notificare*). În cazul notificării generale, suplimentar la prevederile prezentului capitol, se respectă prevederile subsecțiunii a 10-a secțiunea a 2-a din capitolul II.

17. Notificarea se depune prin intermediul Sistemului informațional automatizat „Managementul deșeurilor”, stabilit conform prevederilor art. 33 alin. (4) lit. c) și art. 64 alin. (3) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.

85. Deșeurile se exportă doar către instalații care, în conformitate cu legislația națională aplicabilă, dețin autorizație de funcționare în țara de destinație. Notificatorul furnizează copia autorizației de funcționare a instalației, tradusă în una dintre limbile de circulație internațională.

De analizat Anexa nr.1 din H.G. nr.411
privind transferul deșeurilor

Autorizație de mediu pentru folosință specială a apei

Potrivit art. 23 din Legea apelor nr. 272/2011, **autorizație de mediu pentru folosință specială a apei** este necesară în următoarele scopuri:

- a) captarea apei din sursele de apă de suprafață și din cele subterane pentru alimentarea cu apă destinată consumului uman, inclusiv pentru prelucrarea produselor alimentare și în agroindustrie;
- b) captarea și folosința apei din sursele de apă de suprafață și din cele subterane în scopuri tehnice, menajere și industriale;
- c) captarea și folosința apei din diferite surse pentru irigare;
- d) folosința apei în acvacultură și piscicultură;
- e) deversarea apelor uzate;
- f) utilizarea apei pentru generarea de energie hidro-electrică;
- g) exploatarea de pontoane, debarcadere și de alte structuri hidraulice pe terenul fondului de apă;
- h) dezvoltarea și exploatarea comercială a plajelor și a zonelor de agrement.

Vezi [PASAPORTUL E-PERMIS](#)

Autorizație de Mediu pentru folosința specială a apei

Conform art.25 alin.(2) din Legea apelor nr.272/2011, *Lista actelor necesare solicitantului pentru obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei include:*

- a) documentul care atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra terenului pe care este situat corpul de apă, asupra construcțiilor hidrotehnice, precum și asupra altor construcții destinate folosinței apelor;
- b) planul și/sau schema terenului, cu indicarea, după caz, a construcțiilor hidrotehnice, a mijloacelor de măsurare a cantității de apă care urmează a fi folosită și deversată, precum și a altor construcții destinate folosinței apelor;
- c) pașaportul prizei de apă, în cazul fântânilor arteziene;
- d) regulamentul de exploatare a barajelor, iazurilor și a lacurilor de acumulare, dacă acesta nu este introdus în Sistemul informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor”;
- e) calculele privind cantitatea de apă care urmează a fi folosită și volumul de ape uzate;

Autorizație de Mediu pentru folosința specială a apei

- g) rezultatele analizelor privind proprietățile fizico-chimice și/sau bacteriologice ale apei corpului de apă, dacă analizele nu au fost efectuate de alți solicitanți;
- h) contractul pentru folosirea sectorului de subsol cu rezerve evaluate și aprobate și raportul de constatare al Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”, care confirmă absența apelor de suprafață în zona în care urmează a fi desfășurată activitatea, în cazul folosinței apelor subterane;
- i) contractul de prestare a serviciului public de canalizare, în cazul lipsei unui sistem public de canalizare sau a unei stații proprii de epurare care ar respecta condițiile de deversare a apelor uzate în emisar;
- j) acordul autorității administrației publice locale pentru utilizarea apelor subterane eliberat în conformitate cu art. 19 alin. (5) din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Durata de valabilitate: Folosință de scurtă durată – de 3 ani; Folosință de lungă durată – pînă la 25 de ani

Cost autorizație: 1000 – 3000 lei

Autorizație de Mediu pentru folosința specială a apei

Art. 41, Legea apelor nr.272/2011/ Reglementarea deversării apei uzate

(1) Pentru activitățile planificate care implică deversarea apei uzate sau un alt proces de poluare a apei, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se eliberează numai dacă, în prealabil, activitățile planificate au fost supuse procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și/sau de evaluare a biodiversității, după caz, în conformitate cu Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

(1¹) Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a actelor permissive pentru întreprinzători în privința regimului de folosință a apei se stabilește de Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.

(2) La examinarea cererii menționate la alin. (1), Agenția de Mediu:

a) aplică cerințele de deversare relevante adoptate în temeiul art.36, cu excepția cazurilor în care realizarea cerințelor de calitate a mediului pentru ape menționate la art.37 și a obiectivelor de mediu pentru ape menționate la art.38 impune condiții mai severe și, prin urmare, controale de emisie mai stricte;

b) ia în considerare impactul deversării solicitate asupra altor utilizatori de apă;

c) consultă organele abilitate în cazul deversării apelor uzate în zonele protejate indicate la art.19¹ alin. (2).

(3) Apele uzate pot fi reutilizate în condițiile aprobate de Guvern.

Autorizație de Mediu pentru folosința specială a apei

Art. 42/Legea apelor nr.272/2011/ Condițiile autorizației de mediu pentru folosința specială a apei care implică deversarea apei uzate

(1) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei care implică deversarea apei uzate, pe lângă prevederile art.28, trebuie să conțină:

a) valorile-limită de emisie în ceea ce privește fiecare substanță a cărei deversare este autorizată;

b) descrierea locului de amplasare a construcțiilor de deversare, descrierea caracteristicilor acestora;

c) obligativitatea monitorizării de către titularul autorizației, precum și frecvența cu care informațiile monitorizării urmează să fie furnizate către Agenția de Mediu;

d) descrierea procesului tehnologic de epurare a apelor uzate și de deversare în emisar;

e) descrierea construcției, exploatării și întreținerii oricărei structuri care este necesară pentru epurarea sau epurarea prealabilă a apelor uzate ori care controlează modul sau locul lor de deversare;

f) aspectele necesare minimalizării sau prevenirii poluării corpurilor de apă, realizării cerințelor de calitate a mediului pentru ape și a obiectivelor de mediu pentru ape, inclusiv variațiile sezoniere sau de altă natură cu privire la cantitatea sau la concentrația de poluanți care poate fi deversată.

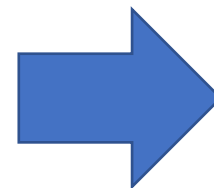

Autorizația pentru emisia în atmosferă a poluanților de la surse fixe de poluare

Potrivit art. 12 din Legea 1422/1997 privind protecția aerului atmosferic:

(1) Emisia în atmosferă a poluanților de la sursele fixe de poluare se admite, în fiecare caz concret, numai în baza autorizației eliberate de Agenția de Mediu – autoritate emitentă a actelor permissive în domeniul mediului (în continuare – autoritate emitentă).

(2) Persoanele fizice și juridice care, direct sau indirect, prin activitatea lor, afectează calitatea aerului atmosferic sînt obligate să solicite și să obțină de la autoritatea emitentă autorizația pentru emisia în atmosferă a poluanților de la surse fixe de poluare.

Vezi [PASAPORTUL E-PERMIS](#)

Autorizația pentru emisia în atmosferă a poluanților

În sensul art.12 alin.(8) din Legea nr.1422/1997, *Autorizația obligă titularul să îndeplinească anumite condiții speciale privind:*

- a) respectarea normativelor ELA (de emisie limitat admisibilă) de poluanți;*
- b) respectarea graficului și a procedurii de verificare a emisiilor în aerul atmosferic, coordonate cu autoritatea emitentă;*
- c) implementarea măsurilor de reducere a efectelor poluării și de protecție a mediului.*

Durata de valabilitate: Un an, și respectiv, 5 ani.

Cost autorizație: Categoria întreprinderii după gradul de influență asupra atmosferei:

C. 4 – 500 de lei; C. 3 – 1000 de lei; C. 2 – 1500 de lei; C. 1 – 4000 de lei.

Info utilă

- ***Actele permissive eliberate de Agenția de Mediu în conformitate cu nomenclatorul integrat al serviciilor publice administrative***
- ***Pașapoartele actelor permissive eliberate de Agenția de Mediu***
- ***Actele permissive eliberate de Agenția de Mediu pe ani***

ATENȚIE!

**Legea 1422/1997 privind protecția aerului atmosferic
A FOST ABROGATĂ PRIN**

Legea privind emisiile industriale nr.227/2022

(în vigoare din 21.10.2024)

LEGE privind emisiile industriale nr.227/2022

(în vigoare din 21.10.2024)

Art.2:

(1) Prevederile prezentei legi se aplică:

- a) activităților industriale și economice, care prezintă un risc semnificativ asupra mediului și se încadrează în lista activităților din anexa nr. 1;
- b) activităților industriale și economice, care prezintă un risc redus asupra mediului și se încadrează în lista activităților din anexa nr. 2;
- c) activităților industriale și economice cu impact ne semnificativ asupra mediului, care fac obiectul anexei nr. 3.

(2) Activitățile industriale și economice prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) sunt supuse autorizării.

(3) Activitățile din anexa nr. 3 cu impact ne semnificativ asupra mediului se desfășoară în baza Regulilor generale obligatorii de funcționare a operatorului.

Autorizația de mediu și Autorizația integrată de mediu

Activități industriale și economice cu risc semnificativ asupra mediului	Activități industriale și economice cu risc redus asupra mediului	Activități industriale și economice cu risc nesemnificativ asupra mediului
<ul style="list-style-type: none"> • Industria energetică • Producerea și prelucrarea metalelor • Industria mineralelor • Industria chimică • Gestionarea deșeurilor, etc.	<ul style="list-style-type: none"> • Industria energetică • Producerea și prelucrarea metalelor • Industria mineralelor • Industria chimică • Gestionarea deșeurilor. Tratarea apelor uzate/reziduurilor • Agricultură și acvacultura • Industria extractivă • Industria alimentară • Industria textilă, a pielăriei, a lemnului și a hârtiei • Alte activități	<ul style="list-style-type: none"> • Industria energetică • Producerea și prelucrarea metalelor • Industria chimică • Agricultură și acvacultura • Industria alimentară • Industria textilă, a pielăriei, a lemnului și a hârtiei • Alte activități

Este obligatorie Autorizația integrată de mediu

Este obligatorie Autorizația de mediu

Înregistrarea activității la Agenția de Mediu

Articolul 23. Termenul de valabilitate a autorizației integrate de mediu și a autorizației de mediu

(1) **Autorizația integrată de mediu** este emisă pe un termen de 12 ani, cu dreptul de suspendare, retragere, reexaminare, actualizare și anulare în cazul nerespectării condițiilor autorizației sau al depistării neconformităților.

(2) **Autorizația de mediu** este emisă pe un termen de 6 ani, cu dreptul de suspendare, retragere și anulare în cazul nerespectării condițiilor autorizației sau al depistării neconformităților.

(3) După expirarea termenului de valabilitate a autorizației integrate de mediu și a autorizației de mediu, prelungirea acestuia se efectuează în conformitate cu prevederile art. 6 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Cererea privind prelungirea termenului se depune cu 12 luni înainte de data expirării.

Articolul 27. Condiții de reglementare a activităților industriale și economice desfășurate de operator

- (1) Operatorul instalației, a cărei activitate este prevăzută în lista activităților din anexele nr. 1 și 2 și care deține un act permisiv de mediu emis până la intrarea în vigoare a prezentei legi, **solicită, la expirarea termenului de valabilitate a actului permisiv deținut, emiterea autorizației integrate de mediu sau a autorizației de mediu, dar nu mai târziu de 5 ani de la momentul intrării în vigoare a prezentei legi.**
- (1) Dacă până la intrarea în vigoare a prezentei legi operatorul deține mai multe acte permise de mediu pentru funcționarea unei sau a mai multor instalații existente pe un amplasament, autorizația integrată de mediu și autorizația de mediu **se solicită la expirarea termenului de valabilitate a primului act permisiv deținut, după intrarea în vigoare a prezentei legi, dar nu mai târziu de 5 ani de la momentul intrării în vigoare a acestuia.**

Articolul 27. Condiții de reglementare a activităților industriale și economice desfășurate de operator

(3) **Cererea de emitere** a autorizației integrate de mediu și a autorizației de mediu se depune la Agenția de Mediu cu **12 luni înainte** de expirarea termenului de valabilitate a actului permisiv de mediu deținut până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

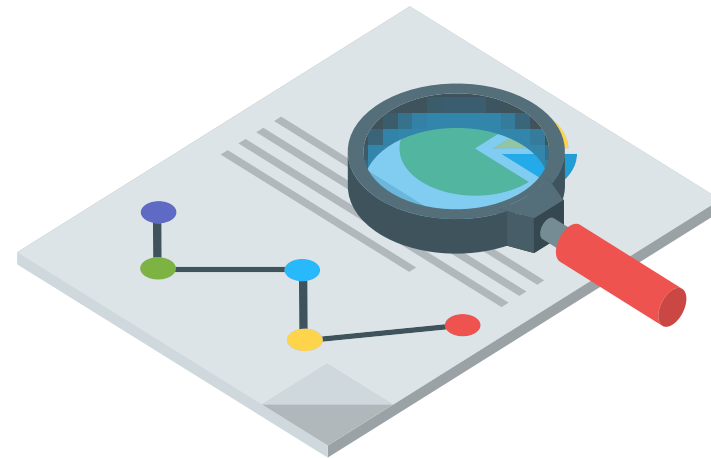
(4) În cazul în care actul permisiv de mediu deținut expiră într-o perioadă de timp mai scurtă de 12 luni, după intrarea în vigoare a prezentei legi, Agenția de Mediu, din oficiu, prelungește termenul de valabilitate a acestuia până la 24 de luni, înainte de emiterea autorizației integrate de mediu sau a autorizației de mediu.

(5) Actele permissive de mediu emise pentru reglementarea emisiilor în aer, apă, sol și gestionarea deșeurilor pe amplasament, care au fost eliberate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, **sunt înlocuite cu autorizațiile integrate de mediu pentru activitățile industriale și economice prevăzute în anexa nr. 1, iar pentru activitățile industriale și economice prevăzute în anexa nr. 2 – cu autorizațiile de mediu.**

Articolul 13. Condițiile de emiterie a autorizației integrate de mediu sau a autorizației de mediu

(9) Autorizația integrată de mediu și autorizația de mediu pentru activitățile industriale și economice noi sau modificate substanțial se eliberează dacă acestea au fost supuse procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, conform prevederilor [Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.](#)

Versiunea actualizată a Legii nr. 86/2014 intră în vigoare din 04.11.2023

Etapele Evaluării Impactului asupra Mediului

1. EVALUAREA PREALABILĂ A ACTIVITĂȚII PLANIFICATE
2. Elaborare Program realizare EIM și a Raportului privind EIM
3. Desfășurarea Dezbaterilor publice și Evaluarea calității Raportului privind EIM
4. Emiterea **ACORDULUI DE MEDIU**
5. Analiza post-proiect a activității planificate

Ghid EIM

<https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-05/Indrumar%20EIM%20RO.pdf>

Acord de Mediu

Conform **Anexei 1** (Legea nr.86/2014) sunt prevăzute activitățile planificate supuse în mod obligatoriu **evaluării impactului asupra mediului**.

Potrivit **Anexei 2** (Legea nr.86/2014), cele pentru care trebuie stabilită necesitatea efectuării **evaluării impactului asupra mediului**.

Avizul Expertizei Ecologice de Stat

Este un act administrativ emis în baza Legii nr.851 din 29.05.1996 privind expertiza ecologică, pentru activitățile planificate din anexa nr.1 și pentru activitățile planificate din anexa nr.2 din Legea nr. 86 din 29.05.2014, la care a fost stabilită de autoritate competentă, că nu este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului, dar este necesară eliberarea avizului expertizei ecologice.

Procedura de eliberare a avizului expertizei ecologice este descrisă în Instrucțiunea despre ordinea de organizare și efectuare a expertizei ecologice de stat aprobată prin [Ordinul nr.188 din 10.09.2002](#) al Ministrului Ecologiei, construcțiilor și dezvoltării teritoriului.

ABROGAT din 21.10.2023

Articolul 28. Reguli generale obligatorii pentru activitățile cu risc nesemnificativ

(1) Activitățile industriale și economice cu risc nesemnificativ asupra mediului se desfășoară cu condiția înregistrării acestora de către operator la Agenția de Mediu, în conformitate cu procedura stabilită în Ghidul cu privire la emiterea autorizației integrate de mediu, a autorizației de mediu și înregistrarea activităților, aprobat prin ordinul ministrului mediului.

(2) Activitățile industriale și economice prevăzute în anexa nr. 3 se desfășoară în baza regulilor generale obligatorii care sunt determinate pentru genul specific fiecărei activități și sunt stabilite de Agenția de Mediu pentru fiecare operator, în scopul asigurării prevenirii efectelor nocive asupra mediului și a sănătății umane.

(3) La solicitarea privind înregistrarea activității, Agenția de Mediu emite în termen de 30 de zile regulile generale obligatorii.

(4) Operatorii care desfășurau, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, activități industriale și economice prevăzute în anexa nr. 3 solicită regulile generale obligatorii în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(5) Regulile generale sunt obligatorii pentru a fi executate de către operator și sunt obiect de control din partea Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

Controlul organelor competente și răspunderea juridică!

TERMENI:

Control – totalitatea acțiunilor de verificare a respectării de către persoanele supuse controlului a prevederilor legislației, realizate de un organ abilitat cu funcții de control sau de un grup de instituții similare.

Organ abilitat cu funcții de control (organ de control) – autoritate a administrației publice, instituită prin lege, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public, este investită cu funcții de control și este abilitată cu dreptul de a iniția controlul.

Persoană supusă controlului (persoană controlată) – orice persoană fizică și/sau juridică care practică activitate de întreprinzător și este pasibilă controlului. O subdiviziune a persoanei poate fi considerată persoană separată în cazul în care este identificată în calitate de obiect deplin al controlului într-un domeniu de control și este situată în locație separată de sediul persoanei juridice din care face parte.

TERMENI:

Control comun – control la care participă simultan controlori din partea a două sau mai multe organe de control.

Control inopinat – control care nu este inclus în planul anual al controalelor și care se efectuează cu scopul verificării respectării cerințelor stabilite de legislație.

Control planificat – control efectuat conform planului anual al controalelor, în baza analizei și evaluării conform criteriilor de risc.

Delegație de control – act în baza căruia se inițiază controlul planificat și/sau inopinat.

Listă de verificare – document procedural, aprobat prin act normativ, în care se indică, în ordine prestabilită, faptele, bunurile, însușirile, sursele informaționale, procedurile și acțiunile care urmează a fi verificate și/sau executate în limitele rigorilor procedurale pentru tipul și metoda de control de stat aferentă.

Risc – probabilitatea cauzării de daune și/sau survenirii unui pericol în urma activității persoanei fizice sau juridice și gradul acestor daune.

Competența Controlului de Stat

Baza legală generală:

Legea nr.131/2012 privind *controlul de stat asupra activității de întreprinzător*, reglementează organizarea și desfășurarea controlului, stabilirea principiilor fundamentale ale controlului, și respectiv, stabilirea procedurii de efectuare a controlului.

Potrivit pct.5 din Anexa la Legea nr.131/2012, Inspectoratul pentru Protecția Mediului este organul de control desemnat în domeniile: *Protecția mediului, aerului atmosferic, florei, faunei, resurselor forestiere, piscicole, acvatice, solului, utilizarea subsolului și resurselor naturale. Supravegherea pieței privind ambalajele și deșeurile de ambalaje*

Exemplu: Conform **Ordinului nr.9 din 17.01.2023** (în vigoare din 24.01.2023) al Ministerului Mediului, au fost aprobate Listele de verificare în domeniile de competență ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului, anexe la prezentul ordin, printre care se regăsește *Lista de verificare în domeniul gestionării deșeurilor și substanțelor chimice.*

Listele de verificare

Exemplu: Conform **Ordinului nr.9 din 17.01.2023** (în vigoare din 24.01.2023) al Ministerului Mediului, au fost aprobate Listele de verificare în domeniile de competență ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului, anexe la prezentul ordin, printre care se regăsește Lista de verificare în domeniul gestionării deșeurilor și substanțelor chimice.

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=135184&lang=ro

Listele de verificare în domeniile de competență ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului:

- În domeniul gestionării deșeurilor și substanțelor chimice;
- În domeniul protecției aerului atmosferic;
- În domeniul protecției resurselor acvatice;
- În domeniul protecției florei, faunei și ariilor naturale protejate;
- În domeniul protecției solului și subsolului.

Formele răspunderii pentru încălcarea legislației în domeniul mediului

- **Răspundere pecuniară;**
- **Răspundere contravențională;**
- **Răspundere penală.**

- Conform art.2020 din Codul civil al Republicii Moldova, **Cheltuielile suportate de autoritatea publică competentă pentru restabilirea elementelor naturale care constituie mediul, cum ar fi aerul, apa, solul, flora și fauna, ca urmare a lezării substanțiale, se repară acelei autorități publice competente.**
- Conform art.91 din Legea nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, *Persoanele fizice și juridice sînt obligate a recupera daunele și prejudiciile produse prin încălcarea prezentei legi în modul și mărimile stabilite de legislația în vigoare.*
- Conform art.66 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile, *Prejudiciul cauzat sănătății populației ca urmare a poluării mediului cu deșeuri va fi reparat în conformitate cu prevederile [Codului civil](#) al Republicii Moldova.*
- Conform art.44 din Legea nr.277/2018 privind substanțele chimice, *Prejudiciul cauzat sănătății umane sau, ca urmare a poluării, mediului în timpul desfășurării activităților cu substanțe chimice se repară în conformitate cu prevederile [Codului civil](#) al Republicii Moldova nr.1107/2002 (modernizat din 01.03.2019).*
- Conform art.54 din Legea apelor nr.272/2011, (1) *Pentru atingerea obiectivelor prezentei legi, se aplică principiul recuperării integrale a costurilor legate de folosința apelor, inclusiv evaluarea deplină a costului apelor drept component al mediului și resursă naturală, în temeiul unei analize economice a folosinței apei și cu respectarea principiului "poluatorul plătește".*
(2) *Analiza economică menționată la alin.(1) cuprinde calculele relevante necesare realizării principiului recuperării costurilor serviciilor legate de folosința apei, avînd în vedere prognozele pe termen lung referitoare la cererea și la oferta de apă în districtele bazinelor hidrografice, și, în cazul în care este necesar, cu estimarea volumului, a prețurilor și a costurilor asociate serviciilor legate de utilizarea apei și cu estimarea investițiilor relevante.*
- Conform art.31 alin.(1) din Legea nr.1102 din 06.02.1997 cu privire la resursele naturale, *Pentru încălcarea condițiilor de folosire a resurselor naturale, prevăzute în titlul de folosință, organul care l-a eliberat este în drept să decidă suspendarea sau încetarea dreptului de folosință a acestora, în conformitate cu legislația în vigoare. În acest caz, beneficiarul, pe lîngă faptul că va fi tras la răspundere, va repara daunele pricinuite.*
- Conform art.33 din Legea nr.1422/1997 privind protecția aerului atmosferic, (1) *Persoanele fizice și juridice care prin activitatea lor au contribuit la poluarea aerului atmosferic sînt obligate să repare prejudiciul cauzat în modul prevăzut de legislație.*
(2) *Repararea prejudiciului se face benevol sau în baza deciziei instanței judecătorești, în corespundere cu taxele aprobate și metodologia de calculare a cuantumului plății pentru prejudiciul cauzat, iar în lipsa acestora - în mărimea cheltuielilor suportate de facto pentru restabilirea stării aerului atmosferic, luîndu-se în calcul pierderile suportate.*

Răspunderea contravențională (studiu de caz)

Conform art.154 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008, sunt stabilite sancțiuni contravenționale pentru: **Încălcarea regulilor de gestionare a deșeurilor**;

Cât privește autoritățile competente să soluționeze cauzele contravenționale, mai ales cele prevăzute de art.154 din Codul contravențional, urmează de indicat următoarele aspecte de procedură:

- art.398 alin.(1), conform căruia, *Comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă examinează contravențiile prevăzute la art.154 Cod contravențional*;
- art.405 alin.(1), conform căruia, *Contravențiile prevăzute la art.154 Cod contravențional, se constată și se examinează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului*;
- art.423¹⁰ alin.(1) și (2), conform căruia, *Contravențiile prevăzute la art.154 Cod contravențional, se constată de către organele specializate ale administrației publice locale, și respectiv, sânt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale primarul, viceprimarul, arhitectul-șef, șefii și șefii adjuncți ai subdiviziunilor specializate din cadrul administrației publice locale, specialiștii principali și specialiștii superiori din cadrul acestora desemnați de către primar*.

• CONTRAVENȚII ADMINISTRATIVE în domeniul PROTECȚIEI MEDIULUI – CAPITOLUL IX din Codul contravențional RM

- Conform art.109, constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea regimului de protecție a apelor** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.07.2022).
- Conform art.110, constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea regulilor de folosire a apei.**
- Conform art.111, constituie contravenții administrative faptele privind: **Nerespectarea regulilor și instrucțiunilor privind exploatarea construcțiilor, instalațiilor și aparatelor de măsurat hidrotehnice, de gospodărire și de protecție a apelor.**
- Conform art.112, constituie contravenții administrative faptele privind: **Deteriorarea construcțiilor și instalațiilor hidrotehnice, de gospodărire și de protecție a apelor.**
- Conform art.113, constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea regulilor de desfășurare a activității economice în zonele de protecție a apelor** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.04.2022).
- Conform art.114, constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea regulilor de protecție a resurselor piscicole și a regulilor de pescuit.**
- Conform art.115, constituie contravenții administrative faptele privind: **Degradarea terenurilor, falsificarea informației despre starea și folosirea lor** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.04.2022).
- Conform art.116, constituie contravenții administrative faptele privind: **Abaterea neautorizată de la proiectele de organizare a teritoriului sau de folosință a terenului.**
- Conform art.119, constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea modului de protecție și de folosire a subsolului** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.07.2022).

CONTRAVENȚII ADMINISTRATIVE în domeniul PROTECȚIEI MEDIULUI – CAPITOLUL IX din Codul contravențional RM

- Conform art.120, constituie contravenții administrative faptele privind: **Decopertarea și distrugerea neautorizată a litierei, a păturii vii și a stratului superior de sol fertil** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.07.2022).
- Conform art.121, constituie contravenții administrative faptele privind: **Efectuarea unor exploatări forestiere contrar scopurilor sau cerințelor prevăzute de legislație** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.07.2022).
- Conform art.122, constituie contravenții administrative faptele privind: **Tăierea ilegală sau vătămarea arborilor și arbuștilor** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.04.2022).
- Conform art.127, constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea regulilor de folosire a obiectelor fondului forestier** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.07.2022).
- Conform art.128, constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea prevederilor actelor normative privind folosirea și protecția fondului cinegetic** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.07.2022).
- Conform art.129, constituie contravenții administrative faptele privind: **Distrugerea sau deteriorarea intenționată a locurilor de viațuire a faunei.**
- Conform art.134, constituie contravenții administrative faptele privind: **Folosirea neautorizată a terenurilor din fondul forestier și spațiile verzi pentru defrișare, construcție de clădiri administrative, depozite și alte obiective** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.07.2022).
- Conform art.143, constituie contravenții administrative faptele privind: **Neefectuarea plății pentru poluarea mediului.**
- Conform art.144, constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea cerințelor ecologice la construcția, la punerea în funcțiune, la exploatarea întreprinderilor, instalațiilor, altor obiective.**
- Conform art.145, constituie contravenții administrative faptele privind: **Neadmiterea inspectării obiectivelor sau neprezentarea informației despre starea mediului.**
- Conform art.146, constituie contravenții administrative faptele privind: **Nefolosirea instalațiilor pentru purificarea de poluanți și controlul emisiilor în atmosferă, pentru epurarea apelor uzate** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.04.2022).

CONTRAVENȚII ADMINISTRATIVE în domeniul PROTECȚIEI MEDIULUI – CAPITOLUL IX din Codul contravențional RM

- Conform art.147, constituie contravenții administrative faptele privind: **Depășirea normativelor gradului admisibil de acțiune dăunătoare asupra mediului și emisia de poluanți fără autorizație** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.07.2022).
- Conform art.148, constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea regimului și modului de utilizare a hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon.**
- Conform art.149, constituie contravenții administrative faptele privind: **Poluarea mediului cu cauzarea de prejudicii.**
- Conform art.150, constituie contravenții administrative faptele privind: **Neîndeplinirea obligațiilor de înregistrare în actele de bord a operațiunilor cu substanțe și amestecuri nocive.**
- Conform art.151, constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea regulilor de testare tehnică și ecologică.**
- Conform art.154, constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea regulilor de gestionare a deșeurilor** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.04.2022).
- Conform art.154¹, constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea normelor privind responsabilitatea extinsă a producătorului** (Introdus conform Legii 102/2022, în vigoare din 20.07.2022).
- Conform art.155, constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea regulilor de evidență, transport, păstrare, utilizare și înhumare a preparatelor biologice, chimice și a altor substanțe toxice** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.04.2022).
- Conform art. 155¹, constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea regulilor de desfășurare a activităților nucleare și radiologice** (în redacția Legii 102/2022, în vigoare din 20.07.2022).
- Conform art. 155², constituie contravenții administrative faptele privind: **Încălcarea cerințelor de prevenire a accidentelor majore care implică substanțe periculoase, precum și de limitare a consecințelor acestora asupra sănătății umane și asupra mediului** (Introdus conform Legii 102/2022, în vigoare din 20.07.2022).
- Conform art.156, constituie contravenții administrative faptele privind: **Neîndeplinirea prevederilor legislației privind expertiza ecologică de stat și evaluarea impactului asupra mediului.**

Răspunderea penală

Conform Codului penal RM nr.985/2002, constituie infracțiuni următoarele fapte:

[Art. 223](#) - Încălcarea cerințelor securității ecologice;

[Art.224](#)-Încălcarea regulilor de circulație a substanțelor, materialelor și deșeurilor radioactive, bacteriologice sau toxice;

[Art.225](#)-Tăinuirea de date sau prezentarea intenționată de date neautentice despre poluarea mediului;

[Art.226](#)-Neîndeplinirea obligațiilor de lichidare a consecințelor încălcărilor ecologice;

[Art.227](#)-Poluarea solului;

[Art.228](#)-Încălcarea cerințelor de protecție a subsolului;

[Art.229](#)-Poluarea apei;

[Art.230](#)-Poluarea aerului.

Aspecte practice:
Evaluarea conformității
la cerințele de mediu

e-Circular
Centrul de instruire și
consultanță

www.ecircular.org

+373 60 50 99 34

info@e-circular.org

